

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 183/05
11.08.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragomira Milojevića, predsednika veća, Predraga Gligorijevića, Miroslava Cvetkovića, Dragana Jocića i Miodraga Vićentijevića, članova veća i savetnika Vrhovnog suda Gordane Maravić, zapisničara, u krivičnom predmetu optuženog AA, koga brani advokat AB, zbog krivičnog dela neovlašćeno držanje vatrenog oružja, municije i eksplozivnih materija iz člana 33. stav 3. u vezi stava 2. i 1. Zakona o oružju i municiji Republike Srbije i drugih, odlučujući o žalbama Okružnog javnog tužioca u Leskovcu i branioca optuženog izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Leskovcu K.br. 66/04 od 29.11.2004. godine, u sednici veća održanoj dana 11. avgusta 2005. godine, doneo je

P R E S U D U

UVAŽENJEM žalbe Okružnog javnog tužioca u Leskovcu, i samo u pogledu odluke o kazni, PREINAČAVA SE presuda Okružnog suda u Leskovcu K.br. 66/04 od 29. novembra 2004. godine, tako što Vrhovni sud optuženog AA, prethodno mu utvrdivši za krivično delo ometanja ovlašćenog službenog lica u obavljanju poslova bezbednosti ili održavanja javnog reda i mira iz člana 23. stav 2. u vezi stava 1. Zakona o javnom redu i miru kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i zadržavajući kao pravilno utvrđenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine zbog krivičnog dela neovlašćeno držanje vatrenog oružja i municije ili eksplozivnih materija iz člana 33. stav 3. u vezi stava 2. i 1. Zakona o oružju i municiji Republike Srbije, a za koja je prvostepenom presudom oglašen krivim, OSUĐUJE na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 8 (osam) meseci u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od 20.10.2004. godine do 11.11.2004. godine, dok se žalba branioca optuženog AA, odbija kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Okružni sud u Leskovcu, pobijanom presudom, oglasio je krivim optuženog AA zbog krivičnog dela neovlašćeno držanje vatrenog oružja, municije ili eksplozivnih materija iz člana 33. stav 3. u vezi stava 2. i 1. Zakona o oružju i municiji Republike Srbije (ZOOM), izvršenog u vreme, na mestu i način opisan u izreci prvostepene presude pod tačkom 1. i za to krivično delo mu utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, i zbog krivičnog dela ometanje ovlašćenog službenog lica u obavljanju poslova bezbednosti, ili održavanja javnog reda i mira iz člana 23. stav 2. u vezi stava 1. Zakona o javnom redu i miru (ZJRM) izvršenog u vreme, na mestu i način opisan u izreci prvostepene presude pod tačkom 2. i za to krivično delo mu utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) meseci i osudio ga na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 4 (četiri) meseca u koju mu je uračunato vreme provedeno u pritvoru od 20. oktobra do 11. novembra 2004. godine.

Istom presudom optuženi je obavezan da sudu na ime troškova krivičnog postupka plati iznos od 12.300,00 dinara i na ime paušala iznos od 5.000,00 dinara, a oštećeni su u smislu člana 206. stav 2. Zakonika o krivičnom postupku (ZKP) radi ostvarivanja svog imovinsko-pravnog zahteva upućeni na parnicu, a optuženom je izrečena i mera bezbednosti oduzimanja predmeta bliže naznačenih i opisanih u izreci pobijane presude, a u smislu člana 69. Osnovnog krivičnog zakona (OKZ).

Protiv napred citirane presude žalbe su blagovremeno izjavili:

-Okružni javni tužilac u Leskovcu (javni tužilac) zbog odluke o kazni, s predlogom da se prvostepena presuda preinači i optuženom za izvršena krivična dela utvrde pojedinačne kazne zatvora u dužem vremenskom trajanju i zatim osudi na jedinstvenu kaznu zatvora u dužem vremenskom trajanju;

-branilac optuženog AA, advokat AB iz svih razloga predviđenih u članu 367. ZKP, s predlogom da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Republički javni tužilac podneskom Ktž.br. 308/05 od 17.2.2005. godine, predložio je da se uvaži žalba javnog tužioca, prvostepena presuda preinači, optuženom za izvršena krivična dela utvrde kazne zatvora u dužem trajanju i zatim izrekne jedinstvena kazna zatvora u dužem trajanju, a da se žalba branioca optuženog odbije kao neosnovana.

Vrhovni sud je održao sednicu veća na kojoj je razmotrio spise predmeta zajedno sa pobijanom presudom koju je ispitao u smislu člana 380. ZKP, ocenio navode i predloge iz žalbi, citirano mišljenje Republičkog javnog tužioca, pa je našao:

-da je žalba javnog tužioca u pogledu odluke o kazni, osnovana;

-da žalba branioca optuženog AA, nije osnovana;

-da pobijana presuda kao i postupak koji joj je prethodio ne sadrži povrede odredaba krivičnog postupka niti povrede krivičnog zakona na koje drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti u smislu člana 380. stav 1. ZKP, a na osnovu pravilne i potpune ocene izvedenih dokaza prvostepeni sud je potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje. Na osnovu ovoga pravilno je našao da se u radnjama optuženog sadrže obeležja krivičnih dela za koja ga je oglasio krivim i osudio.

Stoga se neosnovano žalbom branioca optuženog AA pobija prvostepena presuda zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka. U vezi sa tim u ovoj žalbi se ne precizira o kojim povredama krivične procedure se u konkretnom slučaju radi, iz navoda u žalbi se to ne može zaključiti, već naprotiv iz sadržine iste žalbe se u suštini osporava pravilnost i potpunost činjeničnih zaključaka prvostepenog suda u pogledu odlučnih činjenica, što predstavlja žalbeni osnov u odnosu na činjenično stanje. S obzirom na, prvostepena presuda je u okviru ovog žalbenog osnova ispitana po službenoj dužnosti u smislu člana 380. stav 1. tačka 1. ZKP, ali kako je rečeno takve povrede nisu utvrđene, pa zato po ovom osnovu nije bilo mesta ukidanju prvostepene presude.

Inače, podnosilac žalbe u vezi ovog osnova pobijanja prvostepene presude kao bitnu povredu odredaba krivičnog postupka ističe da optuženi u predkrivičnom postupku, dakle prilikom saslušanja u policiji i pred istražnim sudijom nije imao savesnog i kompetentnog branioca. Vrhovni sud prednje navode ocenjuje kao neosnovane, a iz sledećih razloga:

Prvo, navodi iz žalbe nijednim dokazom nisu potkrepljeni, a nasuprot njima iz zapisnika o saslušanju optuženog u policiji i pred istražnim sudijom se utvrđuje da je njegovom ispitivanju prisustvovao branilac, da se pred policijom branio ćutanjem, a iskaz koji je dao pred istražnim sudijom je saglasan sa njegovom odbranom koju je izneo i na glavnom pretresu, pa je dakle sasvim neosnovana tvrdnja da je branilac bio nesavestan i nekompetentan jer optuženi u suštini iznosi na isti način odbranu i u istrazi i na glavnom pretresu dakle i u prisustvu branioca po službenoj dužnosti i kasnije povoljnoj branioca;

drugo, po mišljenju ovog suda, da bi se radilo o bitnim povredama odredaba krivičnog postupka, a navodima žalbe se pledira da je povređeno pravo na odbranu upućivalo na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 2. ZKP, moraju biti učinjene u presudi ili u postupku pripreme glavnog pretresa i postupku donošenja presude. Povrede učinjene u prethodnom postupku kao što je u konkretnom slučaju, čak i ako bi se prihvatili neosnovani navodi žalbe, sanirane su stupanjem optužnice na pravnu snagu ili naknadnim sprovođenjem procesnih radnji koje u prethodnom postupku nisu obavljene saobrazno zakonu. U konkretnom slučaju evidentno je da je optuženi u toku trajanja celog postupka imao branioca u prethodnom postupku po službenoj dužnosti, a na glavnom pretresu voljnog branioca i da su sve njegove odbrane u suštini saglasne.

Žalbom branioca optuženog AA neosnovano se pobija prvostepena presuda zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Prvostepeni sud je pravilno ocenio izvedene dokaze i odbrane ovog optuženog pa je u skladu sa odredbom člana 352. stav 1. i 2. ZKP presudu zasnovao na činjenicama i dokazima koji su izvedeni na glavnom pretresu i pri tome pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje.

Postupajući na ovaj način prvostepeni sud je konkretno utvrdio da je optuženi AA u realnom sticaju izvršio navedena krivična dela na način utvrđen u prvostepenoj presudi dajući za svoja utvrđenja odgovarajuće razloge koje prihvata i ovaj sud.

Osnovno pitanje koje se postavlja u vezi ovog žalbenog osnova predstavlja pobijanje i pravilnosti i potpunosti utvrđenog činjeničnog stanja, a naime dosledno tezi zastupanoj u toku trajanja ovog krivičnog postupka odbrane i sad u žalbi tvrdi i ponavlja da optuženi nije izvršio krivično delo ometanja ovlašćenog službenog lica u obavljanju poslova bezbednosti ili održavanja javnog reda i mira iz člana 23. stav 2. u vezi stava 1. Zakona o javnom redu i miru i da je to upravo pogrešno utvrđeno pogrešnom ocenom izvedenih dokaza zbog čega nije pravilno utvrđena uračunljivost optuženog, a pogrešno je utvrđeno da se radilo o ozbiljnoj i ostvarljivoj pretnji.

Neosnovano se žalbom branioca optuženog dovodi u sumnju ocena izvedenih dokaza i odbrana optuženog. Prvostepeni sud je veoma detaljno, sa puno analitičnosti cenio odbrane optuženog u sklopu izvedenih dokaza. Iskazi saslušanih svedoka cenjeni su sa puno pažnje, detaljno je navedeno šta je iz kog iskaza i dokaza utvrđeno i data valjana ocena izvedenih dokaza u obrazloženju pobijane presude koje razloge prihvata i ovaj sud.

Žalbom se neosnovano prigovara utvrđenje prvostepenog suda u pogledu uračunljivosti optuženog, time što se ukazuje da je istom u vreme događaja bilo teže oštećena uračunljivost nego što je utvrđeno od strane prvostepenog suda jer veštak čak nije ni pregledao optuženog.

Na osnovu provedenog neuropsihijatrijskog veštačenja od strane veštaka dr BB između ostalog je utvrđeno da optuženi za aktuelnu problematiku u porodici okrivljuje oca i da se sa psihijatrijskog aspekta radi o psihičko neuravnoteženoj osobi, da je optuženi bio sposoban da shvati značaj svog dela i postupka i da upravlja istima, i to vreme izvršenja krivičnih dela kojima se stavlja na teret, a u slučaju da je bio pod uticajem alkohola sposobnost optuženog da shvati značaj svojih postupaka i upravlja svojim postupcima bila smanjena ali ne i do stepena bitnog.

Prvostepeni sud prihvata navedeni nalaz i mišljenje i na osnovu toga pravilno utvrđuje uračunljivost optuženog, odnosno stepen oštećenja iste.

Inače, i drugostepeni sud nalazi da je nalaz i mišljenje navedenog veštaka u vezi napred iznetog da stručno, argumentovano, detaljno obrazloženo, da su zasnovani na pravilima nauke za ovu oblast veštačenja, a da je veštak pri davanju nalaza i mišljenja uzeo u obzir sve odlučne činjenice koje mogu imati uticaja na utvrđenje uračunljivosti optuženog.

Imajući sve ovo u vidu, nema osnova za tvrdnje iznete u žalbama da navedeno veštačenje ima takve nedostatke da se uračunljivost nije mogla pravilno i potpuno utvrditi. Posebno su neosnovani navodi iz žalbe da veštak čak nije ni pregledao optuženog, jer se iz nalaza i mišljenja veštaka utvrđuje da je pregled obavljen u prostorijama zatvora, a s druge strane nalaz i mišljenje navedenog veštaka je na glavnom pretresu pročitano na saglasnost predlog stranaka dakle i optuženog i branioca i na pretresu nije bilo primedbi. Zato se sada neosnovano predlaže da se izvrši novo veštačenje i eventualno suočenje veštaka i optuženog na prednje okolnosti.

Neosnovano se žalbom branioca optuženog osporava utvrđenje prvostepenog suda da se u konkretnom slučaju radilo o ozbiljnoj pretnji. Ovo stoga jer prvostepeni sud pravilno iz iskaza saslušanih svedoka, činjenice da je ceo događaj trajao oko dva sata, da je optuženi jednu bombu izbacio kroz prozor pre dolaska policije, a zatim i njima uputio pretnju utvrđenu izrekom presude, do očiglednosti je jasno da se radilo o ozbiljnoj pretnji. To što posle savlađivanja optuženog policajci nisu našli pri pretresu druge bombe je irelevantno za postavljanje konkretnog krivičnog dela, tako da su suprotni žalbeni navodi ocenjeni kao neosnovani, jer je prvostepeni sud, kao što je rečeno na osnovu pravilne i svestrane ocene izvedenih dokaza utvrdio sve bitne elemente konkretnih krivičnih dela.

U takvoj situaciji neosnovano se žalbom branioca optuženog pobija prvostepena presuda i po osnovu iz člana 367. tačka 3. ZKP i predlaže ukidanje iste i po ovom osnovu.

Imajući u vidu da su sve odlučne činjenice pravilne i potpuno utvrđene prvostepeni sud je izveo pravilan zaključak

o pravnoj oceni radnji optuženog, da je pravilno odlučio o njegovoj krivici i pravnom kvalifikacijom iz izreke prvostepene presude pravilno je primenjen krivični zakon. Na osnovu utvrđenih činjenica pouzdano se zaključuje da je optuženi AA izvršio ova krivična dela i da se u njegovim radnjama stiču bitna obeležja krivičnih dela za koja je oglašen krivim, naravno, subjektivne i objektivne prirode.

Za svoja utvrđenja prvostepeni sud je dao prihvatljive razloge i valjanu pravnu argumentaciju koju prihvata i ovaj sud, a žalbom branioca optuženog osim navođenja da se prvostepena presuda pobija iz svih osnova, pa dakle i zbog povrede krivičnog zakona, nije navedeno ništa konkretnije u čemu se ta povreda sastoji. Zbog toga je u tom pogledu prvostepena presuda ispitana samo u vezi onih povreda krivičnog zakona na koje drugostepeni sud u smislu člana 380. stav 1. tačka 2. ZKP pazi po službenoj dužnosti. Međutim, takve povrede nisu utvrđene.

Žalba javnog tužioca zbog odluke o kazni je osnovana.

Pri odmeravanju kazni prvostepeni sud je cenio objektivnu težinu izvršenih krivičnih dela, a zatim sve one okolnosti pobliže utvrđene i opisane u prvostepenoj presudi, s tim što je olakšavajućim okolnostima dat atribut "osobito olakšavajuće", pa su optuženom odmerene kazne zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine za krivično delo iz člana 33. stav 3. u vezi stava 2. i 1. ZOOM i kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) meseci za krivično delo iz člana 23. stav 2. u vezi stava 1. ZJRM, dakle, ispod zakonskog minimuma moguće kazne za ova krivična dela.

Vrhovni sud, međutim, ocenjuje, da je utvrđena kazna za krivično delo ometanje ovlašćenog službenog lica u obavljanju poslova bezbednosti, ili održavanja javnog reda i mira iz člana 23. stav 2. u vezi stava 1. ZJRM manja nego što je to nužno sa stanovišta svrhe kažnjavanja, pa je u tom pogledu žalba javnog tužioca osnovana.

Naime, utvrđujući kaznu optuženom za ovo krivično delo prvostepeni sud je propustio da na pravni način ceni objektivnu težinu izvršenog krivičnog dela posebno okolnost da je zbog pretnji upućenih policajcima isti bili prinuđeni da pozovu i da se angažuje i interventna brigada, te da je ceo događaj trajao oko dva sata što upućuje na upornost optuženog za izvršenje ovog krivičnog dela. Propuštanje ovih značajnih okolnosti da se ocene od strane prvostepenog suda u naznačenom smislu, dovelo je do očiglednog nesklada između težine izvršenog krivičnog dela s jedne strane i utvrđene kazne za to delo s druge strane. Kada se ovo ima u vidu, onda je očito da utvrđena kazna za ovo krivično delo je manja nego što na to ukazuje stepen društvene opasnosti izvršenog krivičnog dela i optuženog kao učinioca istog. Stoga je ovaj sud našao da će se i sa većom utvrđenom kaznom za navedeno krivično delo, a zadržavajući kao pravilnu utvrđenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine za krivično delo iz člana 33. stav 3. u vezi stava 2. i 1. ZOOM i jedinstvenom kaznom u trajanju od 1 (jedne) godine i 8 (osam) meseci postići svrha kažnjavanja iz člana 33. OKZ u okviru opšte svrhe krivičnih sankcija iz člana 5. stav 2. OKZ.

Zato je uvažena žalba javnog tužioca u pogledu odluke o kazni, u tom delu preinačena prvostepena presuda i optuženom za krivično delo ometanje ovlašćenog službenog lica u obavljanju poslova bezbednosti ili održavanja javnog reda i mira iz člana 23. stav 2. u vezi stava 1. ZJRM utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine, a kao pravilno utvrđena zadržana kazna zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine za krivično delo neovlašćeno držanje vatrenog oružja, municije ili eksplozivnih materija iz člana 33. stav 3. u vezi stava 2. i 1. ZOOM i primenom člana 48. OKZ optuženi AA osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 8 (osam) meseci uz uračunavanje vremena provedenog u pritvoru u smislu člana 50. OKZ. U takvoj situaciji nema osnova da se uvaži žalba branioca optuženog u tom delu, tim pre što se u žalbi ne ukazuje na činjenice i okolnosti koje bi na to imale uticaja niti se utvrđenim okolnostima daje neki poseban značaj i kvalitet.

Odluka o troškovima i meri bezbednosti je pravilna iz razloga navedenih u prvostepenoj presudi tako da su suprotni žalbeni navodi neosnovani.

Sa iznetih razloga, na osnovu člana 388. i 391. ZKP, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zapisničar Predsednik veća

Gordana Maravić, s.r. sudija,

Dragomir Milojević, s.r.

Za tačnost otpravka

zž